

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 6Co/153/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5913209635
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Urbanová
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5913209635.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Jany Urbanovej, sudcov JUDr. Yvetty Dzugasovej a Mgr. Miroslava Šeptáka, v právnej veci navrhovateľa: Home Credit Slovakia, a.s., so sídlom Teplická č. 7434/147, 921 22 Piešťany, IČO: 36 234 176, zastúpeného spoločnosťou: Advokátska kancelária Korytár, s.r.o., so sídlom Sladovnícka č. 13, 917 01 Trnava, IČO: 47 243 279, proti odporkyni: R. J., nar. XX.XX.XXXX, bytom Y. č. XXXX/XX, XXX XX I., v konaní o zaplatenie sumy 1.324,50 Eur s príslušenstvom, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Ružomberok č. k. 3C/159/2013-112 zo dňa 16. 10. 2014, takto

rozhodol:

Rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 3C/159/2013-112 zo dňa 16. 10. 2014 vo výroku, ktorým okresný súd určil, že z dôvodu neprijateľnosti sú neplatné zmluvné podmienky uvedené v Úverovej zmluve č. 3811161995 uzatvorenej dňa 04. 12. 2008 medzi navrhovateľom a odporkyňou v ňom presne špecifikované a vo výroku o trovách konania potvrdzuje.

Vo zvyšnej časti zostáva rozsudok Okresného súdu Ružomberok č. k. 3C/159/2013-112 zo dňa 16. 10. 2014 nedotknutý.

Odporkyni náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd podľa § 451, § 457, § 517 ods. 2 Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 1, § 3a ods. 1 nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. uložil odporkyni povinnosť zaplatiť navrhovateľovi sumu 295,32 Eur spolu s úrokom z omeškania vo výške 0,025% denne zo sumy 295,32 Eur od 28.12.2011 do zaplatenia, a to všetko do troch dní od právoplatnosti výroku tohto rozsudku. V ostatnej časti návrh zamietol. Zároveň týmto rozsudkom určil podľa § 153 ods. 3 O.s.p. neprijateľnosť zmluvných podmienok, ktoré presne špecifikoval vo výroku rozhodnutia. O náhrade trov konania rozhodol podľa § 142 ods. 2 O.s.p. tak, že odporkyni ich náhradu nepriznal.

V dôvodoch svojho rozhodnutia uviedol, že medzi účastníkmi vznikol na základe úverovej zmluvy zo dňa 04.12.2008 občianskoprávny (spotrebiteľský) vzťah. Okresný súd konštatoval, že predmetná zmluva obsahovala množstvo ustanovení, ktoré spôsobili značnú nerovnováhu v právach a v povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. Zároveň mal za to, že dotknuté ustanovenia nemožno oddeliť od zvyšku zmluvy, z ktorého dôvodu považoval zmluvu za neplatnú ako celok, a to aj pre jej rozpor s dobrými mravmi podľa § 39 Občianskeho zákonníka. Drobné písmo použité v tejto zmluve a v úverových podmienkach, ktoré tvoria jej neoddeliteľnú súčasť, je voľným okom nečitateľné, resp. je čitateľné voľným okom s vynaložením mimoriadneho úsilia s tým, že už to prekračuje mieru slušnosti, ohľaduplnosti, pričom je zrejmé, že cieľom navrhovateľa bolo neumožniť odporkyni riadne sa oboznámiť s obsahom tejto zmluvy a úverových podmienok, teda navrhovateľ využil slabšie postavenie odporkyne. Okresný súd navyše dodal, že dotknuté zmluvné podmienky v spotrebiteľskej zmluve boli už v minulosti určené za neplatné z dôvodu ich neprijateľnosti rozsudkom súdu, a preto bolo povinnosťou navrhovateľa

zdržať sa ich používania so všetkými spotrebiteľmi. Keďže zmluva uzavretá medzi účastníkmi je neplatná, bolo povinnosťou odporkyne vrátiť navrhovateľovi všetko, čo na jej základe získala. Odporkyňa doposiaľ splatila navrhovateľovi z poskytnutého úveru (vo výške 1.360,95 Eur) sumu 1.065,63 Eur, preto jej súd uložil vrátiť zvyšok dlžnej sumy z titulu bezdôvodného obohatenia vo výške 295,32 Eur, vrátane úrokov z omeškania.

Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie navrhovateľ, ktorý sa domáhal jeho zrušenia vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok a vrátenia veci na ďalšie konanie.

Uviedol, že zmluva uzavretá medzi účastníkmi spĺňala kritériá formulované v Občianskom zákonníku, ako aj v zákone č. 258/2001 Z. z. o spotrebiteľských úveroch. Ochrana spotrebiteľa vychádza z myšlienky vyrovnania nerovnováhy v zmluvných vzťahoch v prospech spotrebiteľa, nemožno si ju však zamieňať s paternalizmom štátnej moci. Spotrebiteľ má právo sám sa rozhodnúť, či daný produkt alebo ponuku využije a v prípade, že áno, je zodpovedný za svoje konanie. V kontradiktórnom civilnom konaní je postavenie súdu v pozícii nestranného arbitra a jeho povinnosť ex offio vykonávať advokáta spotrebiteľovi je obmedzená výkladom a uplatňovaním práva v jeho platnej forme. Odvolateľ poukázal na obsah uznesenia Krajského súdu v Banskej Bystrici č. k. 15Co/38/2011-126 zo dňa 10.08.2011, z ktorého vyplýva potreba oboznámenia účastníkov o možnom vyslovení neprijateľnosti zmluvných podmienok, pretože inak sa rozhodnutie stáva nepredvídateľným.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p), preskúmal rozsudok okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1, 2 písm. b) O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. v spojení s § 156 ods. 3 O.s.p. tento rozsudok vo výroku o určení neprijateľnosti zmluvných podmienok a v závislom výroku o trovách konania podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Krajský súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi súdu prvého stupňa. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci, vecne správne rozhodol a svoje rozhodnutie odôvodnil v súlade s ustanovením § 157 ods. 2 O.s.p. Odôvodnenie rozhodnutia okresného súdu je vecne správne, pričom v jednotlivostiach naň poukazuje aj krajský súd. Z uvedených dôvodov sa krajský súd v odvolacom konaní obmedzil iba na konštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia (§ 219 ods. 2 O.s.p.).

Podstata základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR spočíva v oprávnení každého domáhať sa ochrany svojich práv na súde. Tomuto oprávneniu zodpovedá povinnosť súdu nezávisle a nestranne vo veci konať tak, aby bola právu, ktorého ochrany sa fyzická osoba alebo právnická osoba domáha, poskytnutá ochrana v medziach zákonov, ktoré tento článok Ústavy SR o základnom práve na súdnu ochranu vykonávajú (čl. 46 ods. 4 Ústavy SR v spojení s čl. 51 ods. 1 Ústavy SR). Táto povinnosť všeobecných súdov vzhľadom na ich postavenie ako primárnych ochrancov ústavnosti a vzhľadom na povinnosť Slovenskej republiky rešpektovať medzinárodne záväzky vyplývajúce z medzinárodných zmlúv o ochrane ľudských práv a základných slobôd zahŕňa zároveň požiadavku rešpektovania procesných garancií spravodlivého súdneho konania vyplývajúcich z čl. 47 ods. 3, čl. 48 ods. 2 Ústavy SR a čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva. Otázku, či konanie rešpektovalo princípy uvedené v čl. 6 ods. 1 Dohovoru, posudzuje Európsky súd pre ľudské práva so zreteľom na „osobitné okolnosti prípadu“ hodnotiac konanie ako celok.

Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie taký nežiaduci postup súdu v prejednávanej veci, ktorým súd účastníkovi konania znemožní realizáciu tých práv, ktoré mu priznáva Občiansky súdny poriadok za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Táto vada je významná najmä vtedy, ak súd postupoval v rozpore so zákonom, prípadne s inými všeobecne záväznými právnymi predpismi, a tým odňal účastníkovi jeho procesné práva. Medzi najzávažnejšie prípady odňatia možnosti konať pred súdom možno zaradiť situácie, keď súd rozhodoval bez nariadenia pojednávania a neboli na to splnené podmienky, ak účastníka na pojednávanie riadne nepredvolal alebo ak rozhodol bez toho, aby bola dodržaná zákonom ustanovená lehota na prípravu pojednávania. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie aj vydanie tzv. prekvapivého rozhodnutia, t. j. ak súd založí svoje rozhodnutie vo veci na skutočnostiach, ku ktorým sa účastník v dôsledku postupu súdu nemohol nijako vyjadriť, namietat' ich, resp. prezentovať proti nim z jeho pohľadu účinnú právnu argumentáciu, predkladať dôkazy a pod.

Účastník totiž musí mať vždy možnosť vyjadriť sa k nožnej aplikácii doposiaľ nepredvídaného právneho ustanovenia, resp. inštitútu na zistený skutkový stav.

V posudzovanej veci odvolateľ predovšetkým namietal, že mu postupom súdu prvého stupňa bola odňatá možnosť konať pred súdom, pretože účastník nebol oboznámený s možným posúdením neprijateľnosti zmluvných podmienok. K uvedenému sa žiada uviesť, že v posudzovanej veci už okresný súd rozhodol skorším rozsudkom č. k. 3C/159/2013-46 zo dňa 04.02.2014, ktorý bol zrušený uznesením Krajského súdu v Žiline č. k. 6Co/413/2014-64 zo dňa 31.07.2014. V tomto zrušujúcom rozhodnutí druhostupňový súd okrem iného upriamil pozornosť na právoplatný rozsudok Okresného súdu Žilina č. k. 13C/69/2011-43 zo dňa 10.01.2012, potvrdený v odvolacom konaní rozsudkom Krajského súdu v Žiline sp. zn. 6Co/176/2013 zo dňa 20.06.2013), v ktorom bola určená aj neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v totožnej spotrebiteľskej zmluve (úverová zmluva č. 3901016548 uzatvorená dňa 14. 01. 2009), ktorú uzavrel ako veriteľ Home Credit Slovakia, a.s. a dlžník R. Y., nar. XX.XX.XXXX, bytom ul. X. R. XXX/XX, XXX XX Y., ako je to v aktuálnom prípade. V dôsledku určenia absolútnej neplatnosti úverovej zmluvy uzavretej medzi uvedenými účastníkmi sú neplatné všetky jej dojednania, vrátane zmluvných podmienok, ktorých neprijateľnosť určil prvostupňový súd v konaní Okresného súdu Žilina vedenom pod sp. zn. 13C/69/2011. Pri porovnaní znenia týchto podmienok možno dospieť k záveru, že ide o totožné zmluvné podmienky používané navrhovateľom pri jeho podnikateľskej činnosti. Odvolací súd zhodne ako vo svojom predchádzajúcom rozhodnutí v prejednávanej veci poukazuje na ust. § 153 ods. 3 O.s.p., z ktorého vyplýva, že súd môže v rozsudku, ktorý sa týka sporu zo spotrebiteľskej zmluvy, aj bez návrhu vysloviť, že určitá podmienka používaná v spotrebiteľských zmluvách dodávateľom je neprijateľná. Ďalší postup rozhodovania veci súdom v spotrebiteľských sporoch vyplýva tiež z ust. § 153 ods. 4 O.s.p., na ktoré následne nadväzuje ust. § 53a ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka, ktorými sa navrhovateľ opakovane napriek ich výslovnému zneniu neriadil. Navrhovateľ ako dodávateľ bol totiž povinný zdržať sa používania takýchto podmienok alebo podmienok s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Navrhovateľ teda na základe spomínaného rozhodnutia krajského súdu mohol počítať s procesnou situáciou, že vzhľadom na už skôr vyslovenú neprijateľnosť zmluvných podmienok v inom konaní, bude súd postupovať obdobne. Bolo mu tak umožnené vzhľadom na vyslovený právny názor krajského súdu presadzovať svoje práva v konaní a prejaviť názor na vec, z ktorého dôvodu mu v žiadnom prípade súd neodňal možnosť konať pred súdom.

Treba zdôrazniť, že obsahom princípu právneho štátu je vytvorenie právnej istoty, že na určitú právne relevantnú otázku sa pri opakovaní v rovnakých podmienkach dáva rovnaká odpoveď (napr. I. ÚS 87/93, PL. ÚS 16/95 a II. ÚS 80/99, III. ÚS 356/06). Rešpektovanie princípu právnej istoty musí byť prítomné v každom rozhodnutí orgánov verejnej moci, a to tak v oblasti normotvornej, ako aj v oblasti aplikácie práva, keďže práve na ňom sa hlavne a predovšetkým zakladá dôvera občanov, ako aj iných fyzických osôb a právnických osôb k orgánom verejnej moci (IV. ÚS 92/09). Diametrálne odlišná rozhodovacia činnosť všeobecného súdu o tej istej právnej otázke za rovnakej alebo analogickej skutkovej situácie, pokiaľ ju nemožno objektívne a rozumne odôvodniť, je ústavne neudržateľná (IV. ÚS 209/2010, m. m. PL. ÚS 21/00, PL. ÚS 6/04, III. ÚS 328/05). Aj keď právne závery všeobecných súdov obsiahnuté v ich rozhodnutiach nemajú v právnom poriadku Slovenskej republiky charakter precedensu, ktorý by ostatných sudcov rozhodujúcich v obdobných veciach zaväzoval rozhodnúť identicky, napriek tomu protichodné právne závery vyslovené v analogických prípadoch neprispievajú k naplneniu hlavného účelu princípu právnej istoty ani k dôvere v spravodlivé súdne konanie (obdobne napr. IV. ÚS 49/06, III. ÚS 300/06).

Z uvedeného vyplýva, že pokiaľ v inom súdnom konaní všeobecný súd rozhodol o istej právnej otázke, nebol dôvod v aktuálnej veci rozhodnúť opačným spôsobom. Odvolací súd preto upriamuje pozornosť na vyššie spomínané rozhodnutie Okresného súdu Žilina v konaní vedenom pod sp. zn. 13C/69/2011, v ktorom bola riešená práve otázka neprijateľnosti totožných zmluvných podmienok, ako je to v posudzovanom prípade.

Pre úplnosť sa žiada na záver uviesť, že prístup navrhovateľa k presadzovaniu jeho práv bol v danom konaní zjavne nezákonný, keďže on sám už na základe iného rozhodnutia mal vedomosť o povinnosti zdržať sa používania predmetných zmluvných podmienok. Ak potom aj napriek uvedenému inicioval súdne konanie a žiadal priznať ochranu jeho právam, treba jeho postup považovať minimálne za neetický.

Na základe konštatovaného odvolací súd dospel k záveru, že okresný súd vykonal v prejednávanej veci dokazovanie náležitým spôsobom a v potrebnom rozsahu, spôsobom plne zodpovedajúcim kontradiktórnosti sporového konania umožnil účastníkom realizáciu ich procesných práv a nadväzne zákonným spôsobom vyhodnotil tak procesnú aktivitu účastníkov konania, ako aj meritum veci. Po vykonaní a vyhodnotení dokazovania zákonným spôsobom a v potrebnom rozsahu vydal vecne správne rozhodnutie, ktoré zodpovedajúcim spôsobom v zmysle ust. § 157 ods. 2 O.s.p. aj správne a presvedčivo odôvodnil.

Odvolací súd ako vecne správny potvrdil aj odvolaním výslovne nenapadnutý, ale od rozhodnutia vo veci samej závislý výrok o trovách prvostupňového konania.

Vo zvyšnej časti (nenapadnutej odvolaním) zostal rozsudok okresného súdu nedotknutý týmto rozhodnutím odvolacieho súdu.

O trovách odvolacieho konania rozhodol krajský súd tak, že odporkyni ich náhradu nepriznal. Odvolateľ - navrhovateľ nebol v tomto štádiu konania úspešný, a preto podľa § 142 ods. 1 v spojení s § 224 ods. 1 O.s.p. nemá právo na ich náhradu. Naproti tomu úspešná odporkyňa si náhradu trov aktuálneho odvolacieho konania neuplatnila (§ 151 ods. 1 O.s.p.) a fakticky jej ani žiadne trovy v súvislosti s terajším druhostupňovým konaním nevznikli.

Toto rozhodnutie senátu odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním pomerom hlasov 3 : 0 .

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e prípustné.